

Posudek vedoucího diplomové práce Jaromíra Pumra s názvem „Soudcovský aktivismus“

Obecně

Práce se věnuje problematice postavení soudů a soudců v současných systémech dělby státní moci s cílem analyzovat fenomén tzv. soudcovského aktivismu. Klíčovým problémem je skutečnost, že je obtížné nalézt jednotné chápání tohoto fenoménu, natož jeho definici. Tento metodologický problém řeší autor tím, že se v první řadě pokouší postihnout vývoj vztahu soudní složky státní moci k ostatním složkám, primárně k moci zákonodárné, a na tomto základě pak definuje, co lze pod soudcovským aktivismem rozumět.

Práce je psána s jistým despektem k ustáleným či převažujícím pojetím uvedených konceptů; poukazuje na koncepty alternativní či kritické.

Formální stránka

Práce je rozdělena do 4 kapitol (včetně závěru), přičemž první dvě se týkají zakotvení soudní moci v rámci ustálené koncepce dělby státní moci, třetí se věnuje specificky soudnímu aktivismu. Poslední část představuje závěr.

Co se týče hodnocených formálních aspektů, délka práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, resp. je přesahuje. Autor zpracoval značné množství literatury včetně cizojazyčných, které všechny také řádně cituje. Naposled uvedené je třeba zvlášť ocenit.

Strukturu práce hodnotím jako zcela adekvátní zpracovanému tématu. Jednotlivé části na sebe logicky navazují, úvahy autora lze dobře sledovat.

Určité výhrady lze mít k jazykové stránce práce. Ačkoliv se práce ve své konečné podobě ve srovnání s prvními verzemi výrazně zlepšila, přece jen mohl autor bedlivěji zvážit význam některých použitých obrátů, resp. sdělení.

Obsahová stránka

Základním problémem, který musel autor vyřešit, je uchopení konceptu soudcovského aktivismu. Autor představuje (str. 38 a násl.) různá pojetí soudcovského aktivismu. Potíž představuje vcelku rozostřené chápání toho, co lze za aktivismus považovat, navíc se zde objevuje i určité hodnotící hledisko, které tenduje k rozlišování akceptovatelných a neakceptovatelných podob soudcovského aktivismu. (Není přitom jasné, jaký klíč je při hodnocení volen.) Autor si navíc dobře uvědomuje, že koncept soudcovského aktivismu je vždy zasazován do daného typu právní kultury, tudíž chápání soudcovského aktivismu je do jisté míry nepřenositelné.

Podstata tohoto problému se pak plně projevuje ve druhé polovině třetí části práce (část 3.4), ve které se autor snaží identifikovat případy aktivistických rozhodnutí či postupů v rozhodovací činnosti tuzemských soudů. Za metodologicky méně spornou lze označit kvantitativní analýzu, ovšem i ta zřejmě naráží na své limity, protože každé rozhodnutí vždy vychází z okolností konkrétního případu, tudíž pouhá skutečnost, že určitý soudce (str. 64) hlasuje v konkrétní kauze např. ve prospěch závěru o porušení základních práv nemusí ještě o ničem vypovídat, pokud jsou tomuto soudci předkládány případy vyznačující se nesporným porušením základních práv. Ke cti autora nutno přiznat, že si tato úskalí uvědomuje (str. 65).

Kvalitativní analýza je značně arbitrární, což autor přiznává. Jedná se totiž o to, že východiskem musí být vlastní posouzení konkrétní kauzy a závěr o aktivismu či vyloučení aktivismu se odvíjí od toho, jak autor sám takovou kauzu hodnotí.

Z pozice vedoucího diplomové práce musím konstatovat, že autor tyto pasáže několikrát přepracoval, resp. doplňoval a upravoval. Je třeba ocenit značné úsilí, které autor musel vynaložit při výběru analyzovaných rozhodnutí.

Celkové hodnocení

Práce je podle mého názoru zajímavým zpracováním zvoleného tématu. Nelze hovořit o zásadní originalitě práce, neboť obecné téma postavení soudce, resp. soudní moci, je široce diskutováno. Přínos spatřuji zejména v utřídění poznatků o fenoménu soudcovského aktivismu, jakož i v tom, že autor nabízí různé alternativní přístupy.

Práci bez pochybností doporučuji k obhajobě s tím, že hodnocení bude záviset na jejím průběhu.

V Praze dne 21. června 2018

JUDr. Jan Tryzna, Ph.D.